

Institut tvůrčí fotografie prototyp úspěšného studenta hledat nemusí. Hned po ruce má Romana Vondrouše

OPAVA (12. března 2013) - Vyhrát jednu ze soutěžních kategorií na World Press Photo (WPP), to se nepoštěstí každému. Pardubický rodák Roman Vondrouš se takovou vizitkou od února vykázat může. Posluchač 5. ročníku studia na Institutu tvůrčí fotografie (ITF) Filozoficko-přírodovědecké fakulty získal hlavní cenu WPP v kategorii sportovní fotografie - za snímky z Velké pardubické.

S fotografováním začal na konci devadesátých let a zprvu si jeho zájem získala železniční doprava a její historie. Jeho rodné město je ale též městem sportovním, a tak netrvalo dlouho, aby se dostal k významným sportovním událostem a z nich zejména k těm, které se odehrávají na známém dostihovém závodišti. Při studiu fotografie u doc. MgA. Aleše Kuneše, k němuž zajížděl do Prahy, se dozvěděl o ITF a intuitivně vycítil, že by právě opavská škola mohla být jeho parketou. „To se potvrdilo, na Institutu dostala má fotografie takový prostor, jaký bych, myslím, na jiných školách hledal marně,“ říká R. Vondrouš. Ale nepředbíhejme.

Poté, kdy absolvoval konzultační den, vyjasnil si, s jakým cyklem by se mohl o přijetí ucházet u talentových zkoušek. „Prezentoval jsem se souborem architektury s lidmi, který nakonec zaujal,“ ohlíží se R. Vondrouš a za zásadní zlom ve svém dosavadním tvůrčím vývoji pokládá polovinu minulého desetiletí. „Vedle přijetí na Institut jej znamenal také nástup do krajské redakce České tiskové kanceláře, odkud si mě zanedlouho stáhli přímo do Prahy,“ objasňuje.

Nový pohled na tvůrčí práci

„V Opavě jsem se dostal do zcela nového prostředí, v němž mohu sledovat práci druhých, pedagogů i spolužáků, a hledat v ní to, co mě zajímá, i když dělají něco úplně jiného,“ říká R. Vondrouš a dodává, že ani sám se zdaleka neuzavírá do světa sportovní fotografie. „Naopak, seznámil jsem se s krajinou, ale též dokumentem, prošel období, v němž mě lákala atmosféra náboženských setkání v Polsku i realita života Rusínů na severovýchodním Slovensku. A co považuji za nejpodstatnější, začal jsem fotografii vnímat nejen jako reportér, ale sledovat také její výtvarný posun a zabývat se vztahy jejích několika dějů,“ netají úspěšný tvůrce.

Současně připomíná i nalezení silné motivace, která násobí rozměry jeho počáteční tvůrčí vize a brání možnému pracovnímu znechucení a stereotypnímu přístupu k uchopení tématu, jež je pro něj v dané chvíli prioritním. „Ptáte-li se na kombinaci práce a volné tvorby, nelze zastírat, že se vazba mezi nimi utváří z minuty na minutu, z hodiny na hodinu, ze dne na den. U toho mi však velmi pomáhá stále sílící vědomí významu teorie fotografie, o níž by si nezasvěcení mohli myslet, že není tak důležitou. A pokud by už její úlohu akceptovali, jistě by si řekli, že jí není mnoho,“ specifikuje svůj studiem získaný postoj.

Martin Kůs, oddělení pro vnější vztahy

Slezská univerzita v Opavě

Na Rybníčku 626/1, 746 01 Opava

telefon: 739 720 126, e-mail: martin.kus@slu.cz

www.slu.cz

V bakalářské teoretické práci se věnoval pardubickému fotografovi dostihů Vladimíru Davidovi, jako praktickou část bakalářky pak předložil soubor Chataři a chalupáři. V obou případech ho vedl prof. PhDr. Vladimír Birgus, vedoucí ITF. Stejně tak tomu bude u magisterské práce, v jejíž teoretické části se zabývá novodobou historií soutěže Czech Press Photo, do níž se jako autor nejenom sportovní fotografie k dnešku sám už nejednou zapsal (viz níže), v praktické postihne téma architektonických fragmentů z naší metropole. „Dostalo se mi vedení, které přede mnou vystavělo nové obzory v tom smyslu, že si člověk uvědomuje, jaký vývoj fotografie ve 20. století prodělala. Je natolik obsáhlý, že čím víc se do něj ponořujete, tím širší otázky před vámi vystupují jako nově nezodpovězené,“ konstatuje R. Vondrouš a naznačuje, že stranou jeho úvah nestojí ani doktorské studium na ITF. Magisterský stupeň by totiž rád ukončil ještě letos.

Témata architektury i sportu

O opodstatněnosti úvah o dalším studiu svědčí skutečnost, že ze soutěže Czech Press Photo neodešel R. Vondrouš již od roku 2004 bez ocenění. Po cenách v kategorii Sport v ní získal též Cenu multimediální agentury ISIFA Image Service, Cenu Nikon a Grant Prahy za projekt Fragmenty pražské metropole, v němž sledoval život lidí v konfrontaci s architekturou sídlišť. Jimi dostatečně osvědčil, že jeho „koněm“ je fotografie jako taková, nikoliv pouze sportovní.

Přesto právě ta mu vynesla zatím největší triumf. „Samozřejmě jsem nic takového nečekal, ale koho by nepotěšilo, když čte ocenění vyslovené třeba respektovaným americkým sportovním fotografem Billem Frakesem, který na mých snímcích ocenil příběh. To je pro mě přirozeně velké uznání, vždyť silné momenty v exteriéru hledám, snažím se uchopit rozehrávání světla a postihnout zorný úhel, který běžné oko nevidí, a zapamatovatelný moment zastaveného děje,“ přibližuje přesvědčivě R. Vondrouš a svými slovy dokresluje, proč právě dostihová dráha mu poskytuje tu pravou platformu pro adrenalinovou fotografii. Zvířený prach oraniště, dramata nad vodním příkopem, dusot kopyt i atmosféru fotopoolu, to vše zachytí také jeho červnová výstava z prostředí dostihového sportu v Roztokách u Prahy. A než začne, možná bude již známo, zda její autor získá další z mimořádných ocenění - Cenu rektora Slezské univerzity v Opavě udělovanou od roku 2000 za výjimečné vědecké, umělecké a tvůrčí činy.

Ke dvěma účastem na vrcholných světových sportovních svátcích v čínském Pekingu a v kanadském Vancouveru by R. Vondrouš rád v příštím roce přidal třetí v ruské Soči. „Není to tak snadné, ale kdyby se to přece jen podařilo, splnil by se mi znovu můj sen. Jsem si jist, že bych odjížděl na pobřeží Černého moře a k úpatí Kavkazu nejen jako fotoreportér, ale už víc než dříve také jako ten, kdo dobře poznal, že sportovní fotografie z celkového kontextu výtvarné fotografie nemusí nijak vypadávat. Tomu jsem se naučil za roky studia na opavském Institutu, jemuž v první řadě vděčím za to, že dává a nechává prostor pro uplatnění vlastního přístupu. Samozřejmě předpokladem k němu je odpovědnost, to jistě není třeba dodávat,“ loučí se R. Vondrouš.

Institut a World Press Photo

Úspěch Romana Vondrouše na WPP nabývá na rozměrech v okamžiku, kdy připomeneme českou stopu v této soutěži. Pouze čtyřem našim autorům se totiž podařilo vyhrát některou z jejích kategorií.

„Záhy po založení soutěže slavil nečekaný úspěch tehdy dvacetiletý fotoreportér Stanislav Tereba se snímkem promáčeného fotbalového brankáře Miroslava Čtvrtníčka Brankář a voda, který vyhrál hlavní cenu a byl vyhlášen fotografií roku 1958. Hned o rok později vyhrál kategorii žánrových snímků Vilém Kropp za záběr Provinilec, ukazujícího malého chlapce, káraného učitelkou v mateřské školce. Na další primát česká fotožurnalistika čekala 38 let, dokud Antonín Kratochvíl nevyhrál kategorii portrétních sérií za expresivní černobílé portréty herce Willema Dafoea. V roce 2003 se Kratochvílovi podařilo vyhrát dokonce dvě kategorie: ve Všeobecných zprávách zvítězil jeho snímek obchodníků s drogami z vězení v Barmě a v kategorii Příroda a životní prostředí byla nejvýše oceněna Kratochvílova fotografie konžské ženy prodávající maso zabitých zvířat,“ připomíná prof. V. Birgus.

Za něj pak závěrem dodáváme, že ani ITF se nemusí za svou bilanci na WPP stydět. Před R. Vondroušem se o ni zasadili dva polští posluchači. Rafał Milach (1978), dnes na ITF vyučující módní fotografii, získal v roce 2008 první cenu v kategorii Umění (série snímků) za cyklus Mizející cirkus z prostředí někdejšího cirkusového města Julinek. Porotu přesvědčil sugestivními melancholickými portréty s invenčním využitím barev. Jeho krajan, student ITF Tomasz Lazar (1985), si v loňském roce z kategorie „Lidé ve zprávách“ odnesl 2. cenu za černobílou fotografii zobrazující dramatický akt zatýkání lidí protestujících v newyorském Harlemu (Dolní Manhattan) proti společenské nerovnosti, agresi policie a nerovnosti příjmů. Snímek byl součástí cyklu „Spojené státy dluhů“ ukazujícího rozličné formy protestů v rámci hnutí Occupy Wall Street.

Text: Ivan Augustin